

ด่วนที่สุด

ที่ กค (กวจ) ๐๔๐๕.๒/๔๐๕๔๗

คณะกรรมการวินิจฉัยปัญหาการจัดซื้อ
จัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ
กรมบัญชีกลาง
ถนนพระรามที่ ๖ กทม. ๑๐๕๐๐

๓๐ กันยายน ๒๕๖๘

เรื่อง ขัอหาหรือแนวทางการพิจารณาเพิ่ม/ลดวงเงินค่าจ้าง ตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุ
ภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๙๗ กรณีแก้ไขสัญญาอันเนื่องมาจากการเพิ่มหรือลดขอบเขตการดำเนินงาน

เรียน

อ้างถึง หนังสือ

ลงวันที่ ๑๖ พฤษภาคม ๒๕๖๘

ตามหนังสือที่อ้างถึง

แจ้งว่า ได้ว่าจ้าง

ดำเนินการก่อสร้างอาคารสำนักงาน

และงานปรับปรุง

ภูมิสถาปัตยกรรม สำนักงานใหญ่ เป็นเงินจำนวน บาท ตามสัญญา เลขที่
ลงวันที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๖๓ ระยะเวลาดำเนินการ ๙๐๐ วัน นับถัดจากวันที่ระบุในหนังสือ
แจ้งจาก ให้เริ่มงาน โดยบริษัทฯ ได้จัดทำใบแจ้งปริมาณงานและราคา (BOQ) ซึ่งแสดงรายละเอียดราคา
แต่ละรายการแยกค่างานต้นทุน (Direct Cost) ตามรายการประกอบแบบ และค่าใช้จ่ายอื่น ดอกเบี้ย กำไร
และภาษีต่อค่างานต้นทุน ๑ หน่วย ในช่องค่า Factor F = ๑.๑๗๒๘ เป็นเอกสารแนบท้ายสัญญาจ้างก่อสร้าง
ซึ่งถือเป็นส่วนหนึ่งของสัญญา โดยระหว่างการบริหารสัญญา คณะกรรมการตรวจรับพัสดุได้ขออนุมัติแก้ไขสัญญา
จำนวน ๖ ครั้ง ซึ่งบริษัทฯ ได้มีหนังสือเลขที่ ลงวันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๘ ขอสงวนสิทธิ์
การใช้ Factor F ในการคำนวณราคางานพิเศษและการแก้ไขงานตามเงื่อนไขของสัญญาก่อสร้าง โดยชี้แจงว่า
วงเงินค่างานก่อสร้างตามสัญญานี้ ผู้รับจ้างก่อสร้างได้คำนวณมาจากค่างานต้นทุน (Direct Cost) แต่ละรายการ
ตามที่ปรากฏใน BOQ เมื่อได้ค่าต้นทุนงานรวมทุกรายการแล้ว จะนำมารวมคำนวณกับค่าใช้จ่าย
ในการดำเนินงานก่อสร้างอื่น (Indirect Cost) คือ อัตราที่เสนอ ณ วันที่จัดทำ BOQ ในบรรทัด Factor F
เท่ากับ ๑.๑๗๒๘ รวมเป็นมูลค่างานก่อสร้างตามสัญญาดังนั้น เมื่อมีงานพิเศษและการแก้ไขงานเกิดขึ้น
ภายใต้สัญญาดังกล่าว ผู้รับจ้างจึงเสนอราคางานเปลี่ยนแปลงตามราคาที่ปรากฏใน BOQ ซึ่งคำนวณจากราคา
ค่างานต้นทุนรวมกับค่า Factor F เป็นไปตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในสัญญา และใช้แนวทางดังกล่าว
ในการคำนวณราคางานเปลี่ยนแปลงมาโดยตลอด ก่อนเสนอคณะกรรมการ เพื่อพิจารณาและอนุมัติ
แก้ไขสัญญา คณะกรรมการตรวจรับพัสดุพิจารณาแล้วเห็นว่า มีข้อขัดข้องในการพิจารณางานพิเศษและการแก้ไขงาน
ตามข้อ ๑๖ ของสัญญาจ้างก่อสร้าง ซึ่งกำหนดให้ใช้อัตราค่าจ้างหรือราคาที่ระบุไว้ในสัญญาสำหรับงานพิเศษ
หรืองานที่มีการเปลี่ยนแปลง หากไม่มีการกำหนดอัตราไว้ในสัญญา ให้ผู้ว่าจ้างและผู้รับจ้างตกลงกันใหม่
เพื่อกำหนดอัตราค่าจ้างหรือราคาที่เหมาะสม รวมถึงการขยายระยะเวลา (ถ้ามี) โดยคณะกรรมการตรวจรับพัสดุเห็นว่า
การพิจารณาราคาสำหรับงานเปลี่ยนแปลงควรพิจารณาจากราคาต้นทุน รวมภาษีมูลค่าเพิ่มร้อยละ ๗
และรวมค่าใช้จ่ายดำเนินงานอื่นและกำไร (ค่าใช้จ่ายอื่น Factor F) ตามที่ปรากฏในบรรทัดสุดท้ายของตาราง
สรุปมูลค่างานใน BOQ ที่แนบท้ายสัญญา เพื่อให้สอดคล้องกับหลักเกณฑ์ความเป็นธรรมและเจตนารมณ์
ของสัญญาเดิม จึงขอหารือแนวทางปฏิบัติในประเด็นดังนี้

๑. สำหรับสัญญาที่ลงนามผูกพันและบังคับใช้ตามหนังสือคณะกรรมการวินิจฉัยปัญหาการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ ส่วนที่สุด ที่ กค (กวจ) ๐๔๐๕.๒/ว ๔๕๒ ลงวันที่ ๑๗ กันยายน ๒๕๖๒ เรื่อง แนวทางการปฏิบัติในการพิจารณางานจ้างก่อสร้าง กรณีการยื่นใบแจ้งปริมาณงานและราคาและใบบัญชีรายการก่อสร้าง มีแนวทางให้ผู้ที่ได้รับการคัดเลือกจัดทำ BOQ และใบบัญชีรายการก่อสร้างอย่างไร (๑) BOQ ผู้รับจ้างควรคำนวณราคาค่าต้นทุนแต่ละรายการตามรายการประกอบแบบ โดยรวมค่าใช้จ่ายดำเนินงานอื่น ภาษีและกำไรในแต่ละรายการแล้ว หรือ (๒) BOQ สามารถแยกเป็นราคาค่าต้นทุนต่อหน่วยแต่ละรายการและแสดงค่าใช้จ่ายดำเนินงานอื่นเทียบต่อค่างานต้นทุน ๑ หน่วย ใบช่อง Factor F ได้หรือไม่

๒. หากผู้ที่ได้รับการคัดเลือกสามารถแยกเป็นราคาค่าต้นทุนต่อหน่วยแต่ละรายการและค่าใช้จ่ายดำเนินงานอื่นในช่อง Factor F ได้ ดังนั้น หากมีการแก้ไขสัญญาจ้างก่อสร้าง กรณีงานเปลี่ยนแปลง คณะกรรมการตรวจรับพัสดุมีแนวทางการพิจารณาด้านราคาสำหรับงานเปลี่ยนแปลงอย่างไร

๒.๑ กรณีงานเปลี่ยนแปลงเป็นรายการที่ปรากฏอยู่ในใบแจ้งปริมาณงานและราคา ซึ่งถือเป็นเอกสารแนบท้ายสัญญา สามารถคำนวณราคางานเปลี่ยนแปลงเพิ่ม - ลด โดยคำนวณราคาค่างานต้นทุน (Direct Cost) แต่ละรายการตามราคาตามที่ปรากฏใน BOQ รวมกับค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานอื่น (Factor F) ตามที่ผู้รับจ้างก่อสร้างเสนอ ซึ่งมีค่าเท่ากับ Factor F : ๑.๑๗๒๘ ที่ปรากฏใน BOQ แนบท้ายสัญญาได้ หรือ

๒.๒ หากไม่สามารถนำค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานอื่น (Factor F) ตามที่ผู้รับจ้างก่อสร้างเสนอ ซึ่งมีค่าเท่ากับ Factor F : ๑.๑๗๒๘ ที่ปรากฏใน BOQ แนบท้ายสัญญามาพิจารณาราคางานเปลี่ยนแปลงได้

สามารถพิจารณาโดยใช้ค่าต้นทุนงานที่ปรากฏอยู่ใน BOQ แนบท้ายสัญญา รวมกับค่าใช้จ่ายดำเนินงานอื่นตามข้อเท็จจริงที่ผู้รับจ้างเสนอ (ค่าดำเนินการ ภาษีและกำไร) ได้หรือไม่ หากไม่สามารถดำเนินการได้ มีหลักเกณฑ์ในการพิจารณาบริหารสัญญาอย่างไร

๒.๓ กรณีงานเปลี่ยนแปลงเป็นรายการที่ไม่ปรากฏอยู่ใน BOQ ที่แนบท้ายสัญญา และมีราคาวัสดุที่กระทรวงพาณิชย์หรือสำนักงานพาณิชย์จังหวัดเผยแพร่ คณะกรรมการตรวจรับพัสดุสามารถใช้ราคาต้นทุนงาน (Direct Cost) แต่ละรายการตามราคาวัสดุที่กระทรวงพาณิชย์หรือสำนักงานพาณิชย์จังหวัดเผยแพร่และรวมคำนวณกับค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานอื่น ซึ่งผู้รับจ้างได้เสนอไว้ในรูปของค่า Factor F = ๑.๑๗๒๘ ที่ปรากฏใน BOQ แนบท้ายสัญญาได้หรือไม่ หรือมีแนวทางการพิจารณาอย่างไร

๒.๔ กรณีงานเปลี่ยนแปลงเป็นรายการที่ไม่ปรากฏอยู่ใน BOQ ที่แนบท้ายสัญญา และไม่มีราคาวัสดุที่กระทรวงพาณิชย์หรือสำนักงานพาณิชย์จังหวัดเผยแพร่ คณะกรรมการตรวจรับพัสดุสามารถคำนวณราคางานเปลี่ยนแปลง (เพิ่ม - ลด) โดยพิจารณาจากราคาค่าต้นทุนงานจากการสืบราคารวมกับค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานอื่น ซึ่งผู้รับจ้างได้เสนอไว้ในรูปของค่า Factor F = ๑.๑๗๒๘ ที่ปรากฏใน BOQ แนบท้ายสัญญาได้หรือไม่

ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

คณะกรรมการวินิจฉัยปัญหาการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ (คณะกรรมการวินิจฉัย) พิจารณาแล้ว มีความเห็นดังนี้

๑. ตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๔๗ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “สัญญาหรือข้อตกลงเป็นหนังสือที่ได้ลงนามแล้วจะแก้ไขไม่ได้ เว้นแต่ในกรณีดังต่อไปนี้ ให้อยู่ในดุลพินิจของผู้มีอำนาจที่จะพิจารณาอนุมัติให้แก้ไขได้ (๑) เป็นการแก้ไขตามมาตรา ๔๓ วรรคห้า (๒) ในกรณีที่มีความจำเป็นต้องแก้ไขสัญญาหรือข้อตกลง หากการแก้ไขนั้นไม่ทำให้หน่วยงานของรัฐเสียประโยชน์ (๓) เป็นการแก้ไขเพื่อประโยชน์แก่หน่วยงานของรัฐ หรือประโยชน์สาธารณะ (๔) กรณีอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง” และระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ ข้อ ๑๖๕ วรรคหนึ่ง กำหนดว่า “การแก้ไขสัญญาหรือข้อตกลงตามมาตรา ๔๗ ต้องอยู่ภายในขอบข่ายแห่งวัตถุประสงค์เดิมของสัญญาหรือข้อตกลงนั้น โดยหน่วยงานของรัฐต้องพิจารณาเปรียบเทียบคุณภาพของพัสดุหรือรายละเอียดของงาน รวมทั้งราคาของพัสดุหรืองานตามสัญญาหรือข้อตกลงกับพัสดุที่จะทำการแก้ไขนั้น ก่อนแก้ไขสัญญาหรือข้อตกลงด้วย” วรรคสอง กำหนดว่า “ในกรณีที่เป็นการจัดซื้อจัดจ้างที่เกี่ยวกับความมั่นคง แข็งแรง หรืองานเทคนิคเฉพาะอย่าง จะต้องได้รับการรับรองจากวิศวกร สถาปนิกและวิศวกรผู้ชำนาญการ

หรือผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งรับผิดชอบหรือสามารถรับรอง คุณลักษณะเฉพาะ แบบและรายการของงานก่อสร้าง หรืองานเทคนิคเฉพาะอย่างนั้นแล้วแต่กรณีด้วย ประกอบกับประกาศคณะกรรมการราคากลางและขึ้นทะเบียนผู้ประกอบการ เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการกำหนดราคากลางงานก่อสร้าง ลงวันที่ ๑๙ ตุลาคม ๒๕๖๐ ได้กำหนดหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างอาคาร สรุปได้เป็น ๔ ส่วน ดังนี้

(๑) การคำนวณค่างานต้นทุนหรือราคาทุนของงานก่อสร้าง (Direct Cost)

(๒) การคำนวณค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานก่อสร้าง (Indirect Cost) ซึ่งประกอบด้วยค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ได้แก่ ค่าอำนวยการ ค่าดอกเบี้ย ค่ากำไร และค่าภาษี แล้วกำหนดไว้เป็นค่า ๆ เดียวเมื่อเทียบกับค่างานต้นทุน (Direct Cost) ๑ หน่วย สำหรับในแต่ละช่วงของค่างานต้นทุน (Direct Cost) ที่กำหนด เรียกว่า “ค่า Factor F”

(๓) การคำนวณค่าใช้จ่ายพิเศษตามข้อกำหนดและค่าใช้จ่ายอื่นที่จำเป็นต้องมี

(๔) การสรุปค่าก่อสร้างเป็นราคากลางและการจัดทำรายงาน

จากหลักการดังกล่าวข้างต้น การคำนวณค่า Factor F นั้น จะใช้เฉพาะในขั้นตอนการพิจารณาคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง จะไม่นำไปใช้ในขั้นตอนการพิจารณาปรับลดราคาในใบแจ้งปริมาณงานและราคา (BOQ) หรือขั้นตอนการพิจารณาเปลี่ยนแปลงงานลด - งานเพิ่ม ในขั้นตอนแก้ไขสัญญาแต่อย่างใด

๒. กรณีตามข้อหารือ เมื่อปรากฏข้อเท็จจริงตามที่

ชี้แจงและส่งเอกสารหลักฐานว่า ภายหลังจากที่ลงนามในสัญญาจ้างก่อสร้างอาคารสำนักงาน

และงานปรับปรุง

ภูมิสถาปัตยกรรม สำนักงานใหญ่ แล้ว ประสงค์จะแก้ไขสัญญาจ้างก่อสร้าง โดยสัญญามีการเปลี่ยนแปลงงานลด - งานเพิ่ม การดำเนินการดังกล่าวอยู่ในขั้นตอนของการบริหารสัญญา จึงไม่นำค่า Factor F มาพิจารณาเพื่อคิดค่างานลด - งานเพิ่ม โดยการดำเนินการ ต้องพิจารณาเฉพาะค่าวัสดุและค่าครุภัณฑ์ก่อสร้างที่ต้องเพิ่มเติม อันเป็นราคาค่างานต้นทุนและรวมค่าใช้จ่ายดำเนินงานอื่นและภาษีเท่านั้น โดยกรณีทำงานเพิ่ม - งานลดเป็นรายการที่ปรากฏอยู่ใน BOQ สามารถคำนวณราคางานที่เปลี่ยนแปลงโดยคำนวณราคาตามที่ปรากฏในใบแจ้งปริมาณงานและราคาที่แนบท้ายสัญญา สำหรับกรณีงานเพิ่มเป็นรายการที่ไม่ปรากฏอยู่ใน BOQ ให้ใช้ราคาและแหล่งวัสดุก่อสร้างตามที่สำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์การค้า กระทรวงพาณิชย์ เผยแพร่หากวัสดุก่อสร้างรายการใดที่สำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์การค้า กระทรวงพาณิชย์ และสำนักงานพาณิชย์จังหวัดใกล้เคียง ไม่มีข้อมูลราคาเผยแพร่ไว้ ให้ใช้การสืบและใช้ราคาวัสดุก่อสร้างรายการนั้นในท้องที่ของส่วนกลาง หรือในท้องที่ของจังหวัดใกล้เคียงที่มีระยะทางใกล้สถานที่ก่อสร้างมากที่สุดออกไปตามลำดับ ทั้งนี้ ในการลงนามสัญญา ให้ ถือปฏิบัติตามหนังสือคณะกรรมการวินิจฉัยปัญหาการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ ด่วนที่สุด ที่ กค (กวจ) ๐๔๐๕.๓/ว ๖๕๑ ลงวันที่ ๒๖ กันยายน ๒๕๖๘ เรื่อง แนวทางการปรับลดราคาในแบบแสดงรายการ ปริมาณงาน และราคา

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นางแพตริเซีย มงคลวนิช)

อธิบดีกรมบัญชีกลาง ปฏิบัติราชการแทน

ปลัดกระทรวงการคลัง

ประธานกรรมการวินิจฉัย

กองการพัสดุภาครัฐ

ฝ่ายเลขานุการ

โทร. ๐ ๒๑๒๗ ๗๐๐๐ ต่อ ๔๕๘๘

โทรสาร ๐ ๒๑๒๗ ๗๑๘๕ - ๖

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ saraban@cgd.go.th